

4819/8

FACULTIES OF ARTS/SCIENCE/COMMERCE/SOCIAL SCIENCES

B.A./B.Sc./B.Com./B.B.A. (I Semester) Examination

SANSKRIT

Paper I

(Second Language)

Time: 3 Hours]

[Max. Marks: 80

अ विभाग: Section A – (Marks : 4 × 5 = 20)

I. अधोनिर्दिष्टेषु चतुः प्रश्नः समाधेयाः

1. अनुवादं कुरुत :
रामः सत्पुरुषो लोके सत्यधर्मपरायणः ।
धर्मज्ञः सत्यसंधश्च शीलवाननसूयकः ॥
2. क्षम्यतामेष आगच्छामि आगत्य च निखिल निवेदयामि । – ससंदर्भ व्याख्यानं कुरुत।
3. गुरु शुश्रूषया ।
..... नोपलभ्यते ॥ श्लोकं पूरयत ।
4. जीर्णस्यास्य शरीरस्य विश्रान्तिमभिरोचये । – ससंदर्भ व्याख्यानं कुरुत।
5. समुत्पन्नेषु कार्येषु बुद्धिर्यस्य न दृयते ।
स एव दुर्ग तरति जलस्थो वानरो यथा ॥ – अनुवादं कुरुत ।
6. सन्धिं विघटयत :
i) भवति ; ii) वाणीशः ; iii) एकैक ; iv) दृरिशोते ; v) षण्मुखः

आ विभाग: Section B – (Marks : 5 × 12 = 60)

II. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः

7. द्वयोः प्रतिपदार्थं तात्पर्यञ्च लिखत : 2 × 7½ = 15
 - i) अस्त्युत्तरस्यां दिशि देवतात्मा हिमालयोनाम नगाधिराजः ।
पूर्वापरौ तोयनिधी वगाह्य स्थितः पृथिव्या इव मापदण्डः ॥
 - ii) अनन्तरत्न प्रभवस्य यस्य हिमं न सौभाग्यविलोपि जातम् ।
एको हि दोषो गुणसन्निपाते निमज्जतीन्दोः किरणोव्विवाङ्कः ॥
 - iii) कपोलकण्डूः करिभिर्विनेतुं विघट्टितानां सरलद्रुमाणाम् ।
यत्र स्त्रुतक्षीरता प्रसूतः सानूनि गन्धः सुरभीकरोतिः ॥
 - iv) दिवाकराद्रक्षति यो गुदासु लीनं दिवा भीतमिवान्धकारम् ।
श्रुद्रेऽपि नूनं शरणं प्रपन्ने ममत्वमुच्चैः शिरसां सतीव ॥

[P.T.O.]

8. एकं निबन्धं प्रश्नं लिखत : (1 × 15 = 15)
- a) धर्मबद्धौ दौवारिक इति पाठ्यांशस्य सारं लिखत ।
अथवा
b) पञ्चतन्त्रमनुसृत्य रक्तमुख-करालमुखयोः कथां संक्षेपेण लिखत ।
9. द्वयोः सम्पूर्णतया शब्दरूपाणि लिखत : (2 × 7½ = 15)
- i) कवि ii) गो
iii) मति iv) भानू
10. पञ्चानां नामनिर्देशपूर्वकं सन्धत : (5 × 3 = 15)
- i) राम + अनुजः ii) दिव्य + औषदम्
iii) हर + एव iv) नव + उदय
v) इति + अत्र vi) दिक् + नागः
vii) तत् + च viii) तत् + लयः
ix) हरि + अवदत् x) कः + चित्